

Lausunto Turun raitiotiestä

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kiittää mahdollisuudesta lausua Turun raitiotiestä.

Lausunnon antajasta

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kokoaa yhteen kiinteistöalan ja rakennuttamisen vastuulliset ammattilaiset julkiselta ja yksityiseltä sektorilta. Jäsenemme ovat asuntojen, toimitilojen ja infrastruktuurin omistajia, rakennuttajia ja käyttäjiä sekä näiden ammattimaisia edustajia. Jäsenemme investoivat rakennetun ympäristön uudis- ja korjaushankkeisiin vuosittain 5–10 mrd. euroa. Raklin jäsenten omistama kiinteistökanta Suomessa on noin 100 miljoonaa m².

Yhteenveto

Turun raitiotiestä tehtyjen selvitysten ja suunnitelmien sekä muualla Suomessa ja ulkomailla toteutettujen hankkeiden vaikutusten perusteella Rakli kannattaa Turun raitiotien toteuttamista satama-Varissuo-reitille.

Perusteluja Raklin kantaan

Rakli lausuu asiasta yleisellä tasolla, ei katukohtaisista suunnitelmista, kalustosta tai muista suunnitelmien yksityiskohdista.

Väestönkasvu ja aktiivinen elinkeinoelämä ovat elinvoimaisen kaupungin ja kaupunkiseudun kivijalka. Turku on voimakkaasti kasvava kaupunki. Kasvu tulee kuitenkin ottaa kestäväillä ratkaisuilla vastaan. Suomalaisten kaupunkiseutujen, Turun seutu mukaan lukien, yhdyskuntarakennetta tulee kehittää sisäänpäin täydentämällä olemassa olevaa rakennuskantaa, sovittamalla yhteen maankäyttöä ja liikenneverkkoa sekä lisäämällä vihreää infrastruktuuria.

Raideliikenteen etuna on, että se muodostaa kasvulle ennakoitavan selkärangan. Viimeisten vuosikymmenten aikana Euroopassa on rakennettu useita uusia raitiotiejärjestelmiä tai laajennettu olemassa olevia. Päätöksillä on tavoiteltu sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävämpää kaupunkia sekä taloudellista elinvoimaisuutta. Turun raitiotien reitti on suunniteltu niin, että se yhdistää sosio-taloudellisesti ja työpaikkaomavaraisuudeltaan sekä kehitysasteeltaan erilaisia alueita samaan kehittämisen kokonaisuuteen. Joukossa on sekä vahvistettavia että uuden kehittämispotentiaalin alueita.

Raitiotie on kokonaisvaltaisen kaupunkikehittämisen alusta, kun taas vertailuratkaisuna esitetty runkobussi rajautuu enemmän liikenteen osajärjestelmäksi. Myönteinen raitiotiepäätös

antaisi vahvan signaalin kasvulle ja toisi varmuutta muiden yksityisen ja julkisen sektorin investointien päätöksentekoon.

Hyvät, investointeja houkuttelevat, sijainnit käyvät yhä harvinaisemmiksi, ellei infrastruktuuriin tehdä merkittäviä panostuksia. Raitiotie on satsaus, jolla parannetaan sijaintitekijöitä ja nostetaan uusia kohteita potentiaalisiksi investoimisen paikoiksi. Tampere ja Bergen ovat hyviä esimerkkejä viime vuosilta. Tampereella rakentamista ja maanjalostuksen tuloja on muodostunut kokonaisuutena merkittävästi enemmän ja nopeammin kuin vuonna 2016 rakentamispäätöksen yhteydessä arvioitiin (mm. Vainio & Nippala 2024).

Turun raitiotiehanke on organisoitu allianssimallin pohjalle. Allianssimalli on Suomessa osoittautunut onnistuneeksi vaativien hankkeiden toteutusmuodoksi. Kokemuksia onnistumisista on mahdollista hyödyntää Turun hankkeessa.

Haasteena Turun raitiotien päätöksenteossa on se, ettei nykyinen MAL-sopimus sisällä valtion vahvistusta rakentamisen osarahoituksesta, vaan se ratkeaa seuraavassa MAL-sopimuksessa. Toisaalta rakentamisen käynnistäminen hyvin perustelluilla ensivaiheilla jo ennen valtion rahoituksen tason vahvistumista on Turulta ja allianssiosapuolilta vahva viesti valtiolle ja investointeja pohtivalle elinkeinoelämälle.

Kimmo Kurunmäki
johtaja, yhdyskunta & infra
Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli